N°. 4534.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *f* 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan „het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 9 AUGUSTUS.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 8 Augustus.

Een nieuw Spoorweg-verslag.

II.

Het ministerie heeft, zoo als men weet, bij de Kamer twee wetsontwerpen ingediend, op de spoorweg-aangelegenheid betrekkelijk. Het eerste (Lit. A) bepaalt dat, wijl de afscheiding der uitgaven voor de staatsspoorwegen van de overige rijksuitgaven wenschelijk is, die uitgaven jaarlijks naar afzonderlijke begrootingen bij de wet zullen worden vastgesteld. Het tweede (Lit. B) past dien regel reeds toe op de sommen, bij de laatste algemeene staatsbegrooting toegestaan. Hoe ongerijmd dit is, hebben wij gisteren aangetoond. Wij behoeven daar dus niet op terug te komen. Het tweede wetsontwerp bewijst ons echter de dienst van aan te toonen wat eigenlijk de bedoeling van het eerste is ten aanzien der daarbij voorgeschreven begrootingen.

In de eerste plaats valt de opmerking te maken dat door dit stelsel van afgescheiden spoorwegbegrootingen een der hoofdbepalingen van de spoorwegwet ijdel wordt gemaakt. Deze schreef toch voor dat de jaarlijks benoodigde gelden op de gewone begrooting zouden worden gebragt. Het is blijkbaar dat dit in het vervolg slechts een holle formaliteit zal wezen. De Kamer zal nu toch jaarlijks een dubbele begrooting ontvangen, een voor de algemeene rijksuitgaven, en een voor de spoorwegen, die elk op zich zelve behandeld moet worden. Ware het niet veel eenvoudiger, nu men toch tot afzonderlijke begrootingen overgaat, dat er een afzonderlijk ministerie van spoorwegen, of des verkiezende van openbare werken werd opgerigt, dat even als andere departementen telken jare zijn afzonderlijk hoofdstuk van gedetailleerde uitgaven een plaats in de algemeene begrooting deed innemen? Daar schijnt men echter tegen op te zien, en geeft de voorkeur aan het tegenwoordig stelsel van afgescheiden begrootingen, dat zeer omslagtig en onpraktiesch is.

In de tweede plaats zijn wij van gevoelen dat de weg, dien de Regering in deze aangelegenheid, op aandrang van eenige leden der Kamer, inslaat afkeuring verdient. De spoorweg-wet heeft gewild dat de rigting der lijnen, eens voor al, door het gemeen overleg van de Regering met de Kamers vastgesteld worden, maar dat de uitvoering aan de Regering verblijven zou. Zoo behoort het ook. Dit verhindert niet dat de Regering aan de Wetgeving verantwoording doe van de sommen, welke zij besteedt, des noods tot de kleinste bijzonderheden. Zij gaat echter veel verder, zooals uit het tweede wetsontwerp blijkt. Daar vinden wij dat van iedere sektie der verschillende lijnen, van iedere brug, van ieder kanaal, van de vestingwerken, van het materieel en nog van veel meer, afzonderlijke wetsartikelen zijn gemaakt, waarover breedvoerig gehandeld, en daarna gestemd zal moeten worden. De tien millioen, benoodigd voor den aanleg der eerste gedeelten van de nieuwe lijnen, zijn in een-en-twintig fragmenten gesplitst, en deze weder op den staat, die bij het wetsontwerp is overgelegd, in ongeveer drie honderd posten. Dit stelsel keert de rollen om, en brengt de uitvoering der spoorwegen van de Regering naar de Kamer over, welke nu over alle bijzonderheden, tot wachtershuisjes toe, haar oordeel zal hebben uit te brengen. Daarenboven stelt deze manier van handelen veel van, wat is vastgesteld weder op losse schroeven. Met de rigtingen gaat hetzelfde gebeuren als met de tien millioen door de staatsbegrooting van 1860/1 voor de spoorwegen bestemd. Nadat die rigtingen in haar geheel door de wet zijn aangegeven, worden zij in een nieuw ontwerp nog eens stuksgewijs voorgedragen. De tegenwerping die men hier mogelijk zou kunnen maken, dat het alleen om de goedkeuring der te besteden gelden te doen is, vervalt als men het Voorloopig Verslag leest. Het blijkt daaruit, dat de Kamer het zelfs dagelijk als haar regt beschouwt, het toestaan dier gelden in verband te brengen met het oordeel dat zij over de rigtingen zal vellen.

Het werd de Regering zeer euvel genomen dat zij reeds hier en daar gronden heeft aangekocht, zonder zich te vergewissen of de Kamer den spoorweg wel door die gronden gelegd wenschte te zien (1). Op eene andere plaats geeft het Verslag zijn ingenomenheid er mede te kennen dat de Kamer nu de spoorweg-begrooting zal kunnen afdoen, in plaats van in het najaar, wanneer zij door haar vele werkzaamheden te vermoeid is, om „gezet" over dit en over dat, en over de rigting van sommige lijnen" te handelen. (2) De Kamer is daarbij volkomen in haar regt. Zij onderzoekt en beoordeelt wat haar wordt voorgelegd. Niets natuurlijker dan dit. Maar of het even natuurlijk is dat de Regering gelden aanvraagt, die reeds zijn toegestaan, en rigtingen voorstelt, die reeds zijn bepaald, is een vraag, waarop wij onmogelijk een bevestigend antwoord kunnen geven. Wanneer het overigens in de bedoeling van de Regering ligt om de uitvoering der spoorwegwet in al haar bijzonderheden, tot mijlpaaltjes en rasters toe, (3) door de Kamer te laten vaststellen, vatten wij zeer goed dat dit ligchaam er zich tevreden over toont dat haar de gelegenheid en de tijd wordt aangeboden van zich „gezet" met dezen veel omvattenden arbeid te kunnen bezig houden.

Wij zeiden gisteren dat de spoorwegdiskussie met haar nasleep van plaatselijken naijver en haarkloverij op nieuw begon. Men behoeft het Voorloopig Verslag slechts in te zien om zich te overtuigen dat wij niets te veel hebben gezegd. Men ontwaart daaruit hoe niet alleen de hoofdpunten met een uitvoerigheid werden behandeld, die tot langwijligheid overgaat, maar zelfs hoe de kleingeestige knibbelzucht, die bij sommige onzer kamerleden in het bloed zit, zich hier op allerlei ondergeschikte punten lucht geeft. De gedachtenwisseling over de onderhandsche aankoop van gronden laten wij heden rusten, daar wij later gelegenheid zullen hebben er over te spreken. Wij willen ook niet klagen over de langgerekte beschouwingen, welke het Verslag aan dit onderwerp wijdt. Veeleer bezwaren wij er ons over dat het Verslag te weinig aandacht voor het belangrijke vertoont, vergeleken bij de benepen zorgvuldigheid, waarmede het een aantal kleinigheden uitpluist. Zoo vinden wij er de grief uitgedrukt dat de hoofdinspekteur van den Waterstaat, die een vaste bezoldiging geniet van *f* 6000, nog een toelaag ontvangt van *f* 2000 voor zijn diensten bij de spoorwegen. Er zijn leden, die dit gezamenlijk traktement veel te hoog vinden, want er zijn ministers die niet meer ontvangen! Een fraaije reden. De hier bedoelde ministers zijn de beide ministers van Eeredienst; maar men kan ook twintig personen vinden, geschikt om deze betrekking te vervullen tegen één kundig en bekwaam hoofd ingenieur. Verdiensten moeten beloond worden, dit is niet enkel billijk maar noodzakelijk, en als wij in het oog houden dat b. v. meer dan een rijks-ontvanger te Amsterdam een inkomen geniet, dat belangrijk hooger is dan een ministerstraktement, zien wij niet in dat om redenen van ambtelijke hierarchie een technicus, wiens beleid en overleg de schatkist duizenden besparen kan, beneden zijn verdiensten betaald behoeft te worden.

Ook op andere punten vertoont zich diezelfde zucht, niet van zuinigheid, welke een deugd is, maar van karige bekrompenheid. Zoo vreezen sommige leden dat de Regering iets zal uitgeven om de stations oogelijk te maken. Aan verfraaijing, zeggen zij, behoort *niets* te worden besteed. Deze aanmerking is zoo nationaal-karakteristiek mogelijk. Wij durven de beangstigde leden, waarvan zij afkomstig is, met gerust geweten de verzekering geven dat zij ten aanzien van dit punt geen de minste reden tot vreezen hebben. Eer een Nederlandsche minister een gulden zou besteden voor de sierlijkheid of bevalligheid der gebouwen, die hij sticht, zouden er wonderen moeten gebeuren. De stations zullen dan ook ongetwijfeld wel gebouwd worden naar de lessen der staathuishoudkunde, en geen enkel improduktief krulletje of bloempje vertoonen, dat het oog der belastingschuldigen beleedigen kan.

(1) Voorloopig Verslag blz. 4 en 5.
(2) V. V. blz. 3.
(3) Verg. de Begrooting van Uitgaven voor de Staatsspoorwegen in 1861 (uitgewerkte en toelichtende staat.)

Men heeft trouwens voor een „doelmatig" en „gepast" station niets noodig dan een vierkant steenen blok, met de noodige holten voor bureaux en wachtkamers, en een eenvoudige galerij, die niet eens kolommen vereischt, maar met palen kan volstaan. Als de Regering zich dan de uitgaaf durft veroorlooven van het geheel te laten witten, zal het meerendeel der reizigers er zeer mede tevreden zijn. Onze natie is gesteld op wit en regte lijnen, en heeft het gevoel voor vorm en kleur verloren; daarentegen houdt zij van „netjes", „knapjes" en goedkoop.

De plaatselijke belangen komen bij deze gelegenheid, zooals dan ook te verwachten was, weder in al hunne eigenaardigheid te voorschijn. Zoo trekken zich sommige leden reeds nu den omvang der halten te Velp, Dieren en Brummen aan, en uiten anderen de vrees dat welligt het station te Harlingen te bekrompen zal worden ingerigt. Nog andere bezwaren er zich over dat, terwijl er gelden zijn uitgetrokken voor een haven aan den Moerdijk, er niets zal besteed worden voor eene haven te Harlingen. Ons bedunkens behooren havenwerken te huis bij de plannen tot verbetering der waterwegen, en dient de Regering wederstand te bieden aan allen aandrang om ze hier of daar aan te leggen van de gelden, die voor de spoorwegen bestemd zijn. Ten aanzien van de haven bij den Moerdijk is het echter noodig een uitzondering te maken. Daar moet gelegenheid zijn tot berging van het stoomvlot, dat bij de exploitatie van den spoorweg behoort. Het slop of de geul, die tegenwoordig den naam van haven voert, is hiervoor, zoo als ieder in het oog moet vallen, geheel onvoldoende. Dat dus op dit punt een aanzienlijke som aan havenwerken besteed zal worden, is volstrekt geen reden zulk een som ook voor Harlingen of andere plaatsen beschikbaar te stellen.

Gisteren morgen is eene vrouw in de Olofspoort met het te droogen hangen van goederen uit een raam gevallen, en verkeert, daar zij hoogst zwanger is, in bedenkelijken toestand.

Gisteren avond is C. Geene, woonachtig in de N. Z. Armsteeg, in een kelder gevallen en verwond naar het gasthuis gebragt.

Heden morgen is uit het Damrak het lijk opgehaald van een man, die sedert den 4n dezer werd vermist. Men schrijft het ongeluk aan dronkenschap toe.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren 1ste kwal. *f* 40 a *f* 60; 2de kwal. *f* 30 a *f* 50; 3de kwal. *f* 25 a *f* 40. Schapen *f* 20 a *f* 24. Varkens 46 a 50 ct. per Ned. ℔.

Ter kaasmarkt van gisteren was de prijs der Goudsche geschept *f* 11 a *f* 12; Leydsche *f* 10.

Z. M. heeft benoemd tot ontv. der dir. bel. en acc. te Wijbe, G. R. A. J. van Hasselt; pensioen verleend aan den gewezen pakhuismeester van levensmiddelen en kleeding der Marine J. Tersteeg, van *f* 1000.

Met Zr. Ms. goedkeuring is door den Nederlandschen konsul-generaal te Londen tot zijnen vice-konsul te Cardiff aangesteld E. C. Downing.

'sGRAVENHAGE, 7 Aug. Z. Exc. Khérédine, divizie-generaal en minister van Marine van Z. H. den Bey van Tunis en buitengewoon gezant bij het Nederl. hof, vergezeld van Mohammed Bey Mustapha, brigade-generaal, Mohammed Bachouch, kolonel, Ali Bam Mustapha, eskadronchef en Mohammed Tackkri Bey, 1e conté, met een talrijk gevolg, zijn alhier aangekomen en aan het *Hôtel de Bellevue* afgestapt.

— Gisteren heeft aan het ministerie van Marine de aanbesteding plaats gehad van de navolgende produkten ten dienste der Marine, als van 2300 ℔ suiker à *f* 57,95 de 100 ℔, 2600 kan genever zonder accijns à *f* 18.46 en 2600 kan genever met accijns a *f* 40.18 de 100 kan, aangenomen door den heer J. van den Berg te Amsterdam; 3600 ℔ gewoon zout à *f* 12.55 de 100 ℔ door de heeren D. L. Docen en Zn. te Amsterdam; 2300 ℔ koffij à *f* 76.19 de 100 ℔, door de gebr. Gerrebrandt te Amsterdam; en 3000 ℔ rijst à *f* 21.48 de 100 ℔,

door de heeren van der Velde en van Everdingen te Amsterdam.

ROTTERDAM, 7 Aug. Naar wij vernemen wordt dezer dagen veel vleesch aangevoerd, hetwelk zoover bedorven is, dat het schadelijk is voor de gezondheid. Zoo werden nog gisteren bij aanvoer met de Brielsche stoomboot voor den vleeschhouwer Z., afgekeurd 150 ℔ vleesch, en bij aanvoer met de deventer boot voor den spekslager T. 80 a 90 ℔ worst. Een en ander is naar de mestvaalt vervoerd en aldaar onder den grond gestopt. (*N. R. Ct.*)

ZWOLLE, 8 Aug. De heer E. J. H. Dull heeft in eene brochure bij den heer W. E. J. Tjeenk Willink alhier gedrukt, eenige beschouwingen medegedeeld nopens den spoorweg van Almelo naar Salzbergen, waarvan aan hem koncessie verleend is.

Na te hebben aangetoond dat in vergelijking met den aanleg van vele andere spoorwegen de onderwerpelijke onkostbaar kan genoemd worden als vereischende bij een afstand van 50 mijlen voor aanleg slechts 4 millioen, wijst de heer Dull op de bijzonderheid dat deze lijn geen konkurrentie kan ondervinden van waterwegen, hetgeen te meer opmerking verdient, omdat het hier eene internationale verbinding geldt.

Eene tweede hoofdopmerking, zegt de heer Dull, is, dat geen punt op de oostelijke grens onzer noordelijke provinciën zoo geschikt is voor eene internationale verbinding met het Noord-Duitsche spoorwegnet, als de spoorweg van Almelo op Salzbergen, hetzij men daarbij het oog vestige op de rigtingen, waarmede dezelve in het buitenland in het naauwst verband staat, of op de lokaliteit welke die spoorweg in ons vaderland doorsnijdt.

Na deze bewering te hebben toegelicht en op de voordeelen der verbinding met het buitenland voor de rigting op Salzbergen langs de Bentheimer en Gildehauser steengroeven te hebben gewezen, als tevens den kortsten weg aanbiedende voor den aanvoer van steenkolen uit Ibbenbühren voor bijna alle fabriekplaatsen in Twenthe, wordt het belang aangetoond dat de Staat bij dezen weg heeft, door de ligging langs Hengelo.

HEEMSKERK, 6 Aug. Onze parochie mogt zich heden verheugen over de voltooijing van het nieuwe orgel, waarmede thans onze kerk prijkt. Met eene plegtige H. Mis en eene toepasselijke rede van den WelEerw. Heer Elsen, naar aanleiding van: „looft den Heer in snaar en orgelspel", werd het tot godsdienstig gebruik ingewijd.

De kundige orgelmaker, de heer P. Maarschalkerweerd te Utrecht, die het vervaardigde, heeft door dit werk getoond, dat hij, als meester in zijn vak, eene volkomene aanbeveling verdient. De heer heer L. van der Eyken muziekmeester te Haarlem, die het bespeelde en onderzocht, heeft in hooge mate zijne goedkeuring geuit over de konstruktie en de mechaniek, over het zachte en zoete der toonen, en over de gemakkelijkheid van het bespelen.

OIRSCHOT, 7 Aug. Gedurende een drietal dagen wordt hier een algemeen godsdienstig en luisterrijk feest gevierd. Het behaagde toch aan Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid den Aartsbisschop van Utrecht, om het hoog-altaar plegtig te komen wijden, in de schoone en nu zoo kunstig en prachtig gerestaureerde kerk van St-Pieter. Vele priesters, van heinde en verre toegestroomd, talrijke vlaggen en wimpels wapperden, eene talrijke en net uitgedoschte eerewacht enz., niets ontbreekt, wat aan een dusdanig feest luister en vreugde kan bijzetten. Treffend vooral en opmerkelijk is de overal heerschende geestdrift, waarmede allen bezield zijn, blijkbaar voortspruitende uit gevoelens van innige en opregte godsvrucht, die zoo diep in Oirschots ingezetenen is doorgedrongen, — van dankbaarheid en trouw aan Zijne Doorl. Hoogwaardigheid den Aartsbisschop, die met zoo veel liefde en bereidvaardigheid in ons midden verscheen, en van openlijke hulde en erkentenis aan den hoog vereerden en beminden herder, die, onder de kundige voorlichting van den verdienstelijken architekt (den heer Kuijpers uit Roermond) het groote werk der restauratie zoo moedig ondernomen en zoo gelukkig voltooid heeft.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 2 Aug. De *Moniteur* berigt dat generaal Willisen gisteren aan den Keizer een eigenhandigen brief van den Koning van Pruissen heeft overgegeven.

De Koning van Zweden heeft een bezoek afgelegd bij prinses Mathilde. De Keizer heeft zijne doorluchtige gasten naar de opera vergezeld.

[illegible] In het overzigt van den *Moniteur* wordt gezegd [illegible] schijnt dat de koning van Pruissen het [illegible] niet zal bezoeken, maar dat die [illegible] in Oktober a. s. op Fransch grondgebied [illegible] zal hebben.

WEENEN, 7 Aug. Bij keizerlijk reskript is aan de Zevenbergsche hofkanselarij te kennen gegeven, dat tot den 10e Aug. voorstellen kunnen worden gedaan, met betrekking tot de bijeenkomst van den Zevenbergschen landdag.

PESTH, 6 Aug. In weerwil van de pogingen der Hongaarsche kanselarij, zal de gedwongen invordering der belastingen, volgens besluit van het ministerie, met gelijke gestrengheid als vroeger voortduren. Het ontslag van den kanselier wordt waarschijnlijk geacht.

KOPENHAGEN, 7 Aug. *Faedrelandet* zegt dat op het ministerie tegenover Duitschland de verpligting rust, zijne werkzaamheden met betrekking tot de wetgeving voor de gemeenschappelijke aangelegenheden van den Deenschen Staat te staken en geen nieuwe wet uit te vaardigen die voor het geheele rijk van kracht moet zijn.

AGRAM, 6 Aug. In de heden gehouden zitting van den Kroatischen landdag heeft de Banus voorgesteld twee andere punten van het voorstel der minderheid van de centrale kommissie in overweging te nemen, de regeling van gemeenschappelijke belangen met de andere bevolkingen der monarchie betreffende. Die vraag is met 69 tegen 49 stemmen ontkennend beantwoord. De vergadering besloot vervolgens tot het rigten van een adres aan den Keizer, en benoemde tot dat einde eene kommissie van 9 leden.

TURIJN, 7 Augustus. Het officiële dagblad zegt dat aangezien de openbare inschrijvingen voor de nieuwe leening met een milliard nominaal kapitaal, het gevraagde bedrag hebben overschreden, en in afwachting dat het bestuur der schatkist de definitieve vermindering der inschrijvingen zal hebben vastgesteld, de minister van Financiën bevolen heeft dat al de openbare kassen, die de eerste der tien stortingen hebben ontvangen, onmiddellijk vier vijfden der gestorte sommen zullen terug betalen aan hen, die dit aanvragen en die voor 50 fr. rente of meer hebben ingeschreven.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 7 Aug. Aanstaanden Vrijdag zal op het Marsveld door den Keizer, ter eere van Koning Karel van Zweden en diens broeder prins Oskar, een wapenschouwing worden gehouden, waarna de Keizer den volgenden dag naar het kamp van Châlons zal vertrekken.

Het vertrek der Keizerin naar de badplaats *Eaux Bonnes* vòòr de aankomst van den Koning van Zweden, zou, zoo als sommigen beweren, tot reden hebben dat de Koningin van Zweden, die zich niet verre van de Fransche grenzen ophoudt, haar gemaal niet bij zijn bezoek aan het keizerlijke hof vergezeld heeft.

— Een korrespondent, sprekende over de velerlei geruchten, welke ten aanzien van het bezoek des Konings van Zweden aan Napoleon in omloop zijn, brengt in herinnering, dat gedurende den Krim-oorlog Napoleon alle pogingen heeft aangewend om Zweden tegen Rusland op te ruijen, zonder hierin te slagen, en hij welligt nu een koalitie tegen den Duitschen Bond wil trachten bewerken. Sommigen schrijven dat bezoek toe aan de familiebetrekkingen, welke tusschen Karel XV en Napoleon III bestaan; maar men schijnt de vijandschap vergeten te zijn, die altijd tusschen Bernadotte en Napoleon I bestond, en die door hunne nakomelingen slechts dan een oogenblik uit het oog verloren werd, wanneer het hun belang gold.

— Prins Murat, zooals gemeld wordt heeft bepaald zijn ontslag genomen als grootmeester der vrijmetselaarsorde in Frankrijk.

— De *Patrie* meldt dat Frankrijk voortgaat, ondanks Engelands ijverzucht, zich ter zee meer en meer te versterken. Er zou een divizie gevormd worden van gepantserde schepen voor het evolutie-eskader, en uit vier of vijf vaartuigen bestaan.

— Vrijdag jl. nam de heer Thiers te Puys, bij Dieppe, een bad in zee en werd door eene golf medegevoerd, zoodat hij eenige oogenblikken verdween; toen men hem te hem te hulp kwam en op het strand bragt was hij bewusteloos; thans is hij volkomen hersteld.

— De *Indépendance belge* behelst een korrespondentie uit Parijs, die meldt dat bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken een dépêche is ontvangen met het berigt dat het Nederlandsche goevernement besloten heeft het koningrijk Italië te erkennen. Die tijding zou, volgens dat schrijven, met zeer veel genoegen zijn ontvangen, vooral wegens het financieel gewigt der Hollandsche handelsteden. „Zoo als gemeld is, zegt verder de korrespondentie, wilden de Hollandsche kapitalisten aan de Italiaansche leening voor 70 millioen deelnemen, doch wijl dat aanbod te laat kwam, werd het door den minister van Financiën afgewezen. De inschrijvers der leening betreurden het intusschen dat, bij gebreke der erkenning van het koningrijk Italië van wege het kabinet van 's Hage, die leening op de Amsterdamsche Beurs niet genoteerd kon worden. Maar nu is de hinderpaal door deze daad van het Nederlandsche goevernement uit den weg geruimd."

— Uit Konstantinopel is een telegram ontvangen, meldende dat de groot-vizier is ontslagen en vervangen door Aali-pacha. Fuad-pacha was bij het ministerie van Buitenlandsche Zaken teruggeroepen, en werd vervangen door Kamel-pacha prezident van den onlangs ingestelden grooten Justitieraad.

ENGELAND.

LONDEN, 7 Aug. Een artikel in den *Morning Post* betreffende het voorval tusschen den heer de Goyon en Mgr. de Mérode geeft genoegzaam te kennen dat men den Paus aan zijn lot wil overlaten en hem een zijner ministers ontnemen, wiens volharding om weerstand te bieden bekend is; kortom het gebeurde te Rome zou slechts het voorwendsel zijn dat sinds lang gezocht werd.

Overigens zou men vooreerst Rome nog niet willen ontruimen. Te dier zake wordt in een korrespondentie melding gemaakt van gesprekken tusschen den Keizer, lord Cowley en prins Metternich. Beiden zouden, doch in verschillenden geest den Keizer zijn bedoelingen ten aanzien van Rome hebben gevraagd. Aan beiden zou Napoleon op bepaalden toon hebben geantwoord dat het zijn bedoeling was de Franschen te Rome te laten en die stad niet aan de revolutie prijs te geven.

Men berigt overigens dat er bij hooggeplaatste personaadjes verandering van denbeelden zigtbaar is; onder anderen bij den heer de Troplong, prezident van den Senaat, die vroeger ten gunste der ontruiming was en nu zegt dat er niet aan te denken is; zelfs de graaf de Persigny, steeds voorgesteld als een der ijverigste bewerkers van de Italiaansche eenheid, verklaart ze nu als een hersenschim en zou dezer dagen tot een der leden van den senaat hebben gezegd: „Ik ben even pausgezind en voor de onafhankelijkheid Zijner Heiligheid als gij; wacht nog een weinig en gij zult de oplossing van het raadsel hebben, dat nu nog ondoorgrondelijk is."

— Volgens den *Manchester Guardian* heeft het berigt van den slag bij Manassas Junction, in de leeskamer der Beurs te Manchester eene ongewone agitatie te weeg gebragt. Er waren vele Amerikaansche kapiteins en makelaars aanwezig en toen eenige katoenhandelaren hunne vreugd over de overwinning van het Zuiden te kennen gaven, scheelde het weinig of de Noord-Amerikanen waren hun te lijf gevallen.

Men zegt dat de prezident van het Zuiden, Jefferson Davis, den veldslag heeft bijgewoond.

De *Times* zegt omtrent deze gewigtige gebeurtenis het volgende: De gordijn is weggeschoven en het treurspel, dat door onze stamverwanten aan gene zijde van den Atlantischen Oceaan voor de zaak hunner instellingen wordt afgespeeld, is in zijn vreeselijke werkelijkheid zigtbaar. Een groote veldslag is geleverd — een slag die minder ons gevoel zou hebben opgewekt en dien wij eer mogelijk zouden hebben geacht, ware die gestreden tusschen Turken en Grieken, tusschen Duitschers en Magyaren, tusschen Italianen en Oostenrijkers, tusschen Polen en Russen, maar die vooral ons treft, omdat de strijders van beide zijden mannen zijn, wier naam aan oud-Engeland herinnert en die er nog altijd zoowel de een als de ander roem op dragen dat ze met ons loten zijn van den ouden Angelsaksischen stam. Tusschen beide legers van Noord en Zuid is het tot een treffen gekomen, en de eerste zege viel het Zuiden ten deel. De troepen der noordelijke Staten zijn voor die hunner zuidelijke broederen gevloden met achterlating van hunne wapens, hunne artillerie en hunne amunitie. Zij hebben alles verloren, zelfs de krijgsmans eer; de schuld hiervan ligt hoofdzakelijk in die volkstem, die zich niet bedwingen liet en door tal van dagbladen, het groote leger van het Noorden telkemale deed verkondigen, dat de geheele bevolking van het opgestane Zuiden, bij het eerste vertoon van kracht, zonder slag of stoot, onderworpen zou worden. Deze uitdrukking der openbare meening schijnt generaal Scott tot een onvoorzigtigen stap te hebben gedreven.

„De overwinning", met deze woorden besluit de *Times* zijn betoog, „die door het Zuiden behaald werd, is eene overwinning in den echten, ouden zin van het woord en herinnert aan die, welke eenmaal bij Austerlitz werd bevochten. Al de bijzonderheden, door de dépêche uit New-York medegedeeld, getuigen, dat aan de behaalde zege niets ontbrak om die volkomen te maken. Wat zal daarvan het gevolg wezen? Niemand heeft regt om te hopen dat daarop de vrede zal volgen. Eene overwinning als deze heeft nooit tot vrede geleid. Het Zuiden zal het land van zijn triomfgejuich, het Noorden zijne vlakten van de kreten zijner niet te onderdrukken woede doen weergalmen. Geen enkel denkbeeld dat, zelfs in de verte, naar vrede zweemt, zal door iemand, wie dan ook, worden opgevat. Wraak, wij zijn er van overtuigd, zal het Noorden bezielen en tot wraakneming aansporen. Zoo gaarne zouden wij met het oog op het gebeurde iets goeds voor de toekomst hopen, iets daaruit lezen, wat ons regt gaf om zoowel den overwinnaar als den overwonnene geluk te kunnen wenschen met hetgeen plaats greep. Wij zouden zoo gaarne willen gelooven dat dien ten gevolge de een zachter gestemd werd, en de ander zich met wat hem ten deel viel

tevreden hield; opdat zij de handen ineenlagen en vrede maakten. Maar die hoop mogen wij niet koesteren; het gebeurde kan alleen strekken om de booze driften van beide partijen nog meer op te wekken, het kan slechts een prikkel zijn om hen nog verder te doen gaan, dan zij reeds gegaan zijn."

— Een brief uit New-York behelst het volgende: „Het nieuws heden (23 Julij) van Washington ontvangen, is meer bemoedigend. Hoe groot de paniek in het Noorderleger ook was, schijnt zij onbekend geweest te zijn aan den vijand, waardoor generaal M'Dowell in goede orde kon aftrekken. Het verlies van artillerie is minder groot dan men eerst veronderstelde, en niet aan de heldhaftigheid des vijands, maar aan het gebrek van paarden toe te schrijven. Om dezelfde reden zijn 40 bagaadjewagens achter gebleven. Naar mate er manschap aankomt blijk het verlies veel minder groot te zijn geweest dan de eerste vlugtelingen opgaven. Het leger is op nieuw in de stelling, waar het zich vroeger bevond, behalve eenige artillerie wagens en verscheidene der beste officieren, doch verrijkt met aanmerkelijke ondervinding."

DUITSCHLAND.

WEENEN, 5 Aug. Een berigt uit Warschau meldt dat op den naamdag der Keizerin van Rusland den 3n Augustus slechts zeer spaarzaam geïllumineerd is, ofschoon dit op straffe van 4½ roebel geboden was. Van vele verlichte huizen zijn de glasruiten ingeworpen.

ITALIE.

ROME, 4 Aug. De Kardinaal Riario Sforza, aartsbisschop van Napels, is, naar men meldt, in het laatst der vorige week te Civita Vecchia, in den Kerkelijken Staat, aangekomen. „De aartsbisschop van Napels, zegt een korrespondent, is een heilig man, en staat bij het publiek in zeer hooge achting. Men heeft nog niet vergeten, hoe schoon hij zich gedroeg toen de cholera te Napels heerschte; al wat hij persoonlijk bezat heeft hij toen opgeofferd om aan de armen onderstand te kunnen verleenen. Dien prelaat te vervolgen zou tot niets baten; hij heeft zich niet met de nieuwe orde van zaken vereenigd, maar hij smeedt geene zamenzweringen."

TURIJN, 5 Aug. Een der bladen beweert dat Rusland aan Frankrijk geruststellende mededeelingen heeft gedaan ter zake van het gerucht eener alliantie tusschen de drie groote noordsche mogendheden. Volgens een ander blad, dat aan het feit twijfelt, zou het kabinet der Tuileriën zich weinig om dat gerucht bekommerd hebben. Intusschen blijft de Frankforter Zeit. verzekeren dat, sedert de zamenkomst te Warschau de betrekkingen van Oostenrijk met Rusland geene verandering hebben ondergaan.

— Luidens een in omloop zijnde gerucht zouden de Mazzinisten en de voorstanders van Italiëns eenheid het plan hebben om op een bepaald tijdstip uit alle oorden van Italië als bedevaartgangers met hun gezinnen, en in min of meer talrijke groepen, naar Rome te trekken, hoewel ongewapend zouden zij hierdoor ten getale van vele honderd duizenden den Paus er eindelijk toe dwingen van zijn wereldlijk gezag afstand te doen. Er zouden maatregelen worden genomen dat al die bedevaartgangers op denzelfden dag te Rome aankwamen om den Pauselijken zegen te vragen, en allen zouden nedergeknield den Paus met smeekende stem hun verzoek doen. De korrespondentie, die dit meldt, zegt dat de heer Guerazzi een der ontwerpers van dat plan zou zijn.

— Uit Napels schrijft men, dat Cialdini dezer dagen de senatoren en gedeputeerden, uit Turijn teruggekeerd, bij zich vereenigd had, om hun mede te deelen, dat er weinig op Napoleon te rekenen was, wijl deze thans op huichelachtige wijze menschlievendheid jegens de bandieten aanbeval; dat wijders de geheele aristokratie tegen Piemont was en hij mitsdien schrik wilde verspreiden onder de aristokraten, en het bloed der reaktionnairen doen stroomen.

De meesten der vertegenwoordigers zouden 't met hem ten aanzien van zoodanig schrikbewind eens zijn geweest. Altans op die vergadering is de in hechtenisneming van den hertog van Popoli en van prins Ottajano Jozef van Medecis gevolgd. Toen deze laatste door de gendarmerie naar Napels werd gevoerd, zeide men hem dat men zich vergist had en het zijn jongste zoon was dien men zocht. Deze verborg zich en kreeg een paspoort naar Korfu; de vader werd toen op vrije voeten gesteld.

Een paar dagen geleden werd des nachts het huis van den prins van Triggiano te Portici omsingeld en onderzocht, doch zonder dat de policie iets vond dat die prins kon kompromitteeren.

In een korrespondentie van den 5 Aug. uit dezelfde stad wordt berigt dat generaal Pinelli, plotselings naar Viessi vertrokken is, omdat aldaar eene vreeselijke opstand uitgebarsten is. Vele inwoners zijn naar, men berigt, naar Manfredonia gevlugt.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 8 Augustus.

BEVALLEN (5 Aug.): A. A Verhagen, geb. Speekman, Z. (6 Aug): J. B. Harm, geb. Holterman, Z.

OVERLEDEN (5 Aug): R. Seelig, 11 m. — (6 Aug.): Abm. Teixeira, 8 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		7 AUG.	4½ n.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie.	5 pCt.	100⅞	à 101	
Nederl. Bank	4 ″			
Nederl., Werkel. Schuld	2½ ″	63⅞	64⅛	64⅛
Dito Dito	3 ″	75¾	75⅞	75⅞
Dito Dito	4 ″	99	99 1/16	99 1/16
Oost-Indische Leening	4 ″			
Amortisatie-Syndikaat	3½ ″			
Handelmaats. op rescontre.	″	133½		
Dito à kontant	4½ ″			
Dito Leening 1858	4 ″			
Aand. Holl. Spoorweg.				
Leening idem	4½ ″			
Rijn idem	4½ ″			
Dito 2de Leening	4½ ″			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ ″			
Dito bij *Rothschild*	2½ ″	55		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″			
Spanje, Obligatiën	2 ″	42	42 1/16	42 1/16
Dito	3 ″	49¾		
Dito Binnenlandsch	3 ″	47⅞	47 11/16	
Amortisable-Schuld.				
Bewijzen Coupons.				
Portugal, Obligatiën	3 ″	46 13/16	46 15/16	46 15/16
Dito 1856/1859	3 ″	46¼		
Dito Uitgestelde.				
Rusland, Obl. bij *Hope* & C°.	5 ″	103		
Dito dito 1828/29	5 ″	101¼		
Certif. dito 1831/33	5 ″			
Dito dito 1840	4 ″	76⅝		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 ″	75⅝		
Dito dito 5e ″	4 ″			
Dito 5de Serie	5 ″	82⅞		
Dito 1855, 6de Serie	5 ″	95		
Dito Adm. te Hamburg	5 ″			
Dito te Londen	5 ″			
Dito dito	4½ ″	89½		
Dito dito	3 ″	59⅞		
Inschrijv. in Assign.	6 ″			
Certifikaten van dito	6 ″	57¼		
Spoorweg-Aktiën	5 ″	197½	198¼	198
Hypotheek	4½ ″			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	*f*			
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Obligatiën	4½ ″			
Dito 1859	5 ″	105¾	105⅞	105⅞
Aandeelen 1854	3½ ″	[illegible]		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll* & C°.	5 ″			
Dito dito	4 ″			
Dito Metalliek	5 ″	47⅝	47⅝	47⅝
Dito dito	2½ ″	25	25 1/16	
Dito Rente Amst.	5 ″	70		
Dito Nationale 1854	5 ″	56	56 7/16	56⅜
Weener Bank-Aktiën	*f*	646½	647	647
Dito Aand. fl 250, 1839	″			
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.	194		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	3 ″	128		
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				
Napels, Cert. bij *Lam.* & *B.*	5 ″			
Dito bij *Rothschild*	5 ″			
Denemarken, Oblig. te Londen	5 ″			
Dito	3 ″			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 ″	97⅝		
Dito 1839 ″ £ 100	5 ″			
Dito 1843 ″ £ 100	5 ″			
Dito 1852	4½ ″			
Dito 1858	4½ ″			
Sardinië	5 ″			
Peru, Geldleening 1854	4½ ″	95⅜		
Dito Fransche.	4½ ″			
Ecuador, Oblig. 1855	1 ″			
Venezuela, Obligatien	3 ″	17⅞		
Dito	1½ ″	9¼	9 5/16	
Grenada, Obligatien	4¾ ″	14		
Dito Uitgestelde	1 ″	5⅜		
Mexiko, Obligatien	3 ″	21¾		
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.	*f*	90		
Dito dito ″ B.	″			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 ″	87½		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 ″			
Louisiana	5 ″			
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 ″	7⅜	7⅝	7 7/16

Loten 1860 363, 69, Braz. 1860 86 3/16, 7/8, 1839 £ 200 96½, 4½ pCt. Russen 1860 89¾, 3½ pCt. Amst. 85.

Van Binnenlandsche fondsen waren inzonderheid 2½ pCt in williger stemming. Van Vreemde zijn Oostenrijksche en Spaansche mede iets aangenamer. Mexiko aangeboden. Overigens was de markt onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 8 Augustus tot 2½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64⅛, Aand. Handel. Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. ——, Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103, Cert. 1855, 6de serie 5 pc., 95, Oostenrijk, Met. 5 pc. 47 11/16, dito 2½ pc. 25 1/16; dito Rente Amst. 5 pc. 70⅛, dito Nationale 1854 5 pc. 56 7/16.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	*f* 55⅞	2/m. Livorno	*f* 45⅜
Zigt ″	″ 56 9/16	2/m. Napels	″ 77
2/m. Bordeaux	″ 55⅝	3/m. Petersburg	″ 164½
½/m. ″	″ 56⅛	6/w. Weenen	″ 84
3/m. Madrid	″ 237	″ Augsburg	″ 99½
″ Cadix	″ 238	″ Frankfort	″ 99¾
″ Sevilië	″ 234	2/m. Hamburg	″ 35
″ Bilbao	″ 235	Zigt ″	″ 35¼
″ Lissabon	″ 41¼	2/m. Londen	″ 11.82½
″ Porto	″ 41¼	Zigt ″	″ 11.92½
3/m. Genua	″ 45⅞	Rotterdam	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 7 Aug. België 2½ pc. 58¼ g; 4½ pc. 100p, Metal. 49 7/8; Nation. 58 1/8; Spanje 2 pc. 41½ p; 3 pc. 46 7/8 p.

PARIJS, 7 Aug. 3 pc. Rente 68.50; 4½ pc. id. 98.—, Fr.-Oost. Spoorw. 507.—; Credit Mobilier 707.—; 3 pc. Spanje 46 7/8; 2 pc. id. 41¾; Russ. Spoorweg —; Romeinsche Leening —.

MADRID, 6 Aug. 3 pc. Spanje 49.05, 2 pc. id. 42.80.

LONDEN, 7 Aug. Cons. 90½; 3 pc. Mexiko 22⅛; 4½ pc. Peru 98½, 3 pc. id. —; 4½ pc. doll. bonds —; 3¾ pc. Grenada —; id. uitgestelde —; 3 pc. Venezuela —, 1 pc. id. —, 3 pc. Port. 46⅝; 3 pc. Spanje —; 2 pc. id. —, Cert. Coup. —; Amortisable —; 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. —; 2½ pc. Holland —; 4 pc. id. 100½; Illinois Shares —; id. C. B. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië —; Ecuador —, 5 pc. Grieken —.

WEENEN, 7 Aug. 5 pc. Metaliek 68.20; Dito Nationale 81.20; Bank-Aktiën 751; Noord Baan-akt. 195; Credit Anstalt 175, Oost.-Fr. Spoorweg 271; Nieuwe Lombard. 230.

BERLIJN, 7 Aug. 5 pc. Metaliek 50⅛; Dito Nationale 59 5/8, Stiegl. 5de serie 87¼; Dito 6de id. 100⅜; 5 pc. Eng. Russen 100 7/8, 3 pc. Nieuwe dito 60 7/8; 4½ pc. Pruissen 103.

HAMBURG, 7 Aug. 3 pc. Rusland 58¼, 3 pc. Spanje 44¾, 2 pc. id. 40, Vereinsb. 101¼, Noord-Duits. bank 89⅜.

FRANKFORT, 7 Aug. 5 pc. Metalliek 49½; Nation. 58, 3 pc. Spanje 48, 2 pc. id. 42.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 7 Aug.

Tarwe onveranderd: 129 ℔ n. b. Poolsche *f* 365, 368, 370 130 ℔ dito *f* 377, 380.

Rogge stil: 127 ℔ o. Pruissische *f* 250; op levering in Okt. *f* 193.

Garst in een doen: n. Zeeuwsche Winter *f* 168.

Haver en Boekweit zonder handel.

Koolzaad: Polder *f* 12¼, 13, Bombay 71; Rubs 71½; o. Deensche 62 £. *Raapolie* op 6/w. *f* 41; Vliegend *f* 39¾; in Mei ek. *f* 41 a ½; Sept. *f* 40¼ a ⅜; Okt. *f* 41; Nov. *f* 41½, Dec. *f* 41¾. *Lijnolie* op 6/w. *f* 33¼; Vliegend *f* 32; in Sept. ek. *f* 32 a ¼; Okt., Nov. en Dec. *f* 32½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 38½; Vliegend. *f* 37¼.

SCHIEDAM, 7 Aug. Gerst. Verkocht: 125/2 ℔ Koersche *f* 184 kt., 186 6/w., 187 3/m. — Moutwijn *f* 11.50; Jenever *f* 17.—; Amst. Proef *f* 18.25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 0.70 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 7 Aug Aurora, (st.), Londen.
HELVOET, 7 Aug. Reid, Starbean, Callao.

UITGEZEILD:

TEXEL, 7 Aug. Nora, (st.), Londen.
HELVOET, 7 Aug. Earl of Auckland, (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 8 Augustus, in lading naar:

Bieberich en Frankfort. J. Schipp, Frankfort N° 2.
Dusseldorp en Duisburg. P. Eidam, Niederrhein N° 3.
Manheim. T. Sandhövel, de Rhijn.
Maintz. R. Kirschreiber, Maintz N° 5.

Advertentiën.

(4583) ONDERTROUWD:

J. H. H. VAN RIJCKEVORSEL,
van *'s Hertogenbosch*,
en
C. M. L. HENDRICHS.

AMSTERDAM, 8 Augustus 1861.

(4578) Heden avond overleed, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden en geheel overgegeven in Gods heiligen wil, onze veel geliefde Zoon JOANNES HERMANUS, in den ouderdom van 23 jaren en bijna 11 maanden, diep betreurd door ons en zijne broeders en zusters.

DUIVEN, 5 Augustus 1861.
J. RUTJES, Instituteur.
M. H. RUTJES, geb. MAASSEN.

NB. De Kostschool zal door ons op den vorigen voet worden gecontinueerd.

Eenige en algemeene Kennisgeving.

Een jong Mensch, 25 jaren oud, voorzien van goede getuigschriften, vraagt **Werk** op eenen soliden **Goud- en Zilverwinkel,** het liefst in Kerkzaken. Adres Postkantoor Venlo, Lett. J. V. M. Brieven *franco*. (4570)

Een Kweekeling, niet jonger dan vijftien jaren, kan aan eene der voornaamste R. K. Inrigtingen van onderwijs geplaatst worden. Brieven *franco* onder letter C., ter Boekhandel en Drukkerij van E. de Bont, Steiger, Rotterdam. (4582)

COLLEGIE,

onder de bescherming van O. L. Vrouw (titel: Onbevlekte Ontvangenis) te Venray (Limburg).

Deze inrigting, welke sedert ruim 200 jaren bestaan heeft en bestuurd wordt door de Eerw. Paters Minderbroeders, stelt zich vooral ten doel, om den jongen lieden godsdienst en deugd in te prenten en hen, door een grondig onderrigt in de navolgende vakken, tot verschillende standen in de maatschappij op te leiden.

Deze vakken zijn:

De Christelijke Leer en Gewijde Geschiedenis; de Latijnsche, Grieksche, Nederlandsche, Fransche en Hoogduitsche Taal; de Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis; de Meetkunde, Algebra en het Rekenen; de Wereldbeschrijving en Aardrijkskunde; de Fabelleer, het Boekhouden, de Briefstijl en de Voordragt.

Het schoolgebouw, hetwelk eerst sinds eenige jaren schier geheel vernieuwd en aanmerkelijk vergroot is, bevat ruime en luchtige leskamers, studie- en recreatiezaal. Godsdienstige oefeningen en studie, geschieden in het Collegie onder toezigt van een der Eerw. Paters.

Voor verdere inlichtingen wende men zich tot den Prefekt Fr. G. Trix.

Het einde der Vacantie is bepaald op den 5n Oktober 1861. (4577)

(4575) Bij H. A. Winkelhagen te Amsterdam, is verkrijgbaar:

Kort begrip wegens de Broederschap van den

St PIETERSPENNING.

Opgerigt onder den titel en de bescherming van den H. Petrus, Prins der Apostelen.

Gedrukt in het St. Jacobs Gesticht te Haarlem.

Voorzien met de goedkeuring van Z. D. Hoogwaardigheid Mgr. Wilmer, Bisschop van Haarlem.

Prijs per 100 . . . f 0.90.
" " 1000 . . . " 7.50.

R. K. Theologische Boekhandel van

G. MOSMANS,

te 's Bosch (Groote Markt).

(Dépôt van het Huis H. GOEMAERE te Brussel)

Annuaire statistique de l'Église, ou Etat actuel de l'univers catholique. Publié d'après les meilleures sources par le P. Charles A. Sancto Aloysio, prieur actuel du Couvent des Carmes déchaussés, à Wurzbourg. Traduit de l'allemand avec quelques modifications. Première année (1861). In-8°. fr. 1.50

La question de Louvain Réponses à diverses demandes relatives aux lettres Théologiques sur la démonstration de la foi, par V. Dechamps . . fr. 1.—

Het gebed van P. Zucchi, of gebed: *O mijne Vorstin*, door eenen Pater van het gezelschap van Jesus, uit het Fransch door J. B. Paeps, R. K. Priester . . . fr. 0.15

Examen raisonné, ou Décisions théologiques sur les Commandements de Dieu et de l'Église, sur les sacrements et les péchés capitaux: ouvrage où l'on décide, d'après les meilleurs théologiens, ce qui est péché mortel ou péché véniel en cette matière, par un ancien professeur de théologie de la société de Saint-Sulpice, 2 vol. In-8°. . . fr. 5.00

Examen raisonné, ou Décisions théologiques sur les Devoirs et les Péchés des diverses professions de la société: ouvrage où l'on décide ce qui est communément péché mortel ou péché véniel dans l'infraction des devoirs de chacun, ce qui blesse la justice et oblige à la restitution; par un ancien professeur de théologie de la société de Saint-Sulpice, auteur de l'*Examen raisonné* sur les Commandements de Dieu et de l'Eglise. 2 vol. In-8°. Avec approbation de l'archevêché de Malines . . . fr. 4.50

Instructions morales sur la Doctrine Chrétienne, par Ildefonse de Bressanvide. Mineur Réformé de Saint-François, de la province de Saint-Antoine. Ouvrage traduit de l'italien, par J. Léon Van der Bruggen, curé de Woluwe-Saint-Pierre. 11 beaux volumes in-12. . . . fr. 22.—

Théologie morale à l'usage des curés et des confesseurs, par Mgr. Thomas M. J. Gousset, archevêque de Reims, 5e édition belge, dans laquelle le Décret impérial de 1809 sur l'administration temporelle des paroisses a été enrichi de notes et tableaux-modèles appropriés à la Belgique, par sa Grandeur Mgr Labis, évêque de Tournai 2 forts vol. in 8° . . . fr. 7.—

Méditations pour tous les jours de l'année à l'usage des religieuses, et spécialement de celles qui se vouent au service du prochain dans les hôpitaux, dans les prisons, dans l'enseignement, etc. etc. Ouvrage utile à MM. les ecclésiastiques qui ont des religieuses à diriger: par l'Abbé Vaullet, Aumônier de l'hôpital d'Annecy, Missionnaire apostolique et Chanoine honoraire de la cathédrale de Nice. 4 vol. In-12. . . . fr. 6.—

Le même ouvrage en flamand.

Mère de Dieu (la), ***mère des hommes,*** ou explication du mystère de la très sainte Vierge au pied de la croix, par le T. R. P. Joachim Ventura. Traduit de l'Italien par T. A. M. Nouvelle édition. fr. 1.25

Imitation (l') ***de Jésus-Christ méditée,*** ou suite de considérations pieuses adapté s à chaque chapitre; par M. l'Abbé Herbet, chanoine honoraire d'Amiens. Avec approbation de Mgr. l'évêque d'Amiens et de l'archevêché de Malines, cinquième édition belge, 2 gros volumes in-12, brochés . . fr. 5.—

Méditations nouvelles, ou la voie de Dieu enseignée aux cœurs droits. — *Complément de l'Imitation Méditée;* par M. l'Abbé J. Herbet. In-18. fr. 1.50

Imitation (l') ***de Jésus-Christ,*** traduction nouvelle, avec une pratique et une prière à la fin de chaque chapitre, la messe et les vêpres du dimanche; par le Père de Gonnelieu; nouvelle édition, augmentée de trois tables: la première est rangée par ordre de matière; la seconde indique les prières les plus remarquables, et la troisième est utile pour lire les chapitres conformément aux évangiles des dimanches et fêtes de l'année. In-18, broché . . . fr. 1.25
Relié . . . . " 1.75

Méditations sur la vie de Jésus-Christ, par le vénérable Père Nicolas Lancicius, de la Compagnie de Jésus, pour tous les jours et fêtes principales de l'année. In-12 . . . fr. 3.—

Cours complet d'instructions pratiques sur la doctrine chrétienne à l'usage du clergé des villes et des campagnes, par C. Zwickenpflug, chanoine et conseiller épiscopal de Ratisbonne; traduit sur la deuxième édition allemande, par l'abbé Gyr, curé de Vierset. 13 volumes in-12 . fr. 26.—

Oeuvres de M. le CHANOINE HALLEZ.

Cours Triennal d'instructions à l'usage des Pensionnats, 5 vol. in 12 d'environ 400 pages fr. 12.50

De Roomsche Catechismus, op last der Kerkvergadering van Trente opgesteld en door bevel van Paus Pius V uitgegeven, 2 Deelen in-8° . fr. 4.—

Napoleon I en de Kerk, naar de Geschiedschrijvers Cantu, Rohrbacher, Artaud, enz. . fr. 0.80

Bella Stock, door H. Conscience, 2 deelen met 8 platen . . . . . fr. 4.—

De Stiefzoon, door Ecrevisse, 3 deelen met platen . . . . . fr. 4.50

Kort Begrip wegens de Broederschap van den St. Pieterspenning. Per 100 stuks . . . f 0.50

Pour Paraître incessamment:

Catéchisme pratique ou doctrine chrétienne en exemples, courtes explications, textes, paraboles et comparaisons, d'après le cathéchisme du Révérend Père De Harbe, de la Compagnie de Jésus, à l'usage des prêtres, des instituteurs et des familles chrétiennes, par Louis Mehler, Chanoine et ancien Professeur royal au collége de Ratisbonne. Traduit de la quatrième édition allemande par Louis Schoofs, ancien Professeur au petit-séminaire de Saint-Trond et Curé du diocèse de Liége. 3 volumes in-8°. (1861.) fr. 9.—

(4569)

P. N. VERHOEVEN te 's Bosch, zal binnen eenige dagen verzenden:

de 1e Cahier der

Revue Théologique belge. Directeur M. l'abbé Falise. Collaborateurs M. le Dr. Feije, Professeur de Droit canon à l'université Catholique de Louvain; Mgr G. P..., Canoniste, résidant à Rome; etc. etc. *Nouvelle Série.*

Cette Revue Théologique, qui remplace l'édition de Paris, parait tous les deux mois à partir de juillet 1861 par cahier de 112 pages in-8°, soit 7 feuilles ou 672 pages par an. Le prix est . . f 2.50

Franco par la poste 2 cents en sus par feuille d'impression.

Mede dient tot narigt aan de bezitters van Moeller's Algemeene Geschiedenis, dat heden ter perse gaat:

Moeller's volledig leerboek der algemeene geschiedenis, Ve deel, derde aflevering. Deze tijdperk der Nieuwe Geschiedenis: Van de eerste Fransche Revolutie tot 1830 (1789—1830).

Bij denzelfde is voorhanden:

De maend Augustus toegewijd aan het allerheiligste Hart van Maria. In-18 . . . f 0.40

l'Immaculée conception de la bienheureuse Vierge Marie, considérée comme dogme de foi, par Mgr J. B. Malou, 2 beau vol. gr. in-8° . f 3.50

Les dogmes Catholiques exposés, prouvés et vengés des attaques de l'hérésie et de l'incrédulité, par N. J. Laforet, Doct. en Théol. etc. etc. 4 forts volum. in-8° . . . f 5.50

Napoleon I en de Kerk, naar de geschiedschrijvers Cantu, Rohrbacher, Artaud, Thiers, Mignet, Alzog, Chateaubriand, enz., door P. Dubois, *Priester*. In-12°. *In linnen omslag* . . f 0.55

VOOR INSTITUTEN.

De Uitgever G. B. van Goor, te *Gouda*, heeft in de voornaamste Boekwinkels verkrijgbaar gesteld, elk tegen den *buitengewoon goedkoopen prijs* van: **f 1.50**, en *gebonden in geheel Linnen* **f 1.70**, de navolgende Nieuwste WOORDENBOEKEN van:

JAEGER, als:

Nouveau Dictionnaire de Poche.

Français-Hollandais et Hollandais-Français.

A New Pocket-Dictionary

of the English and Dutch and Dutch and English languages.

en **Neues Taschen-Wörterbuch.**

Deutsch-Holländisch und Holländisch-Deutsch.

Deze beknopte, maar toch woordenrijke en tevens zeer net uitgevoerde **Woordenboeken** bevatten ongeveer **700** in *twee kolommen* compres doch net gedrukte pagina's, zijn zeer *volledig*, en leveren bovendien tot groot gemak en nut voor den Leerling, de aanwijzing van de geslachten der zelfstandige naamwoorden, voor beide Talen. (4437)

(4551) **Bij den Boekhandel** C. L. van Langenhuysen is verkrijgbaar:

Cours triennal d'instructions à l'usage des pensionnats, des écoles dominicales et des congrégations de jeunes personnes par le chanoine D. G. Hallez, 5 volumes in 12° . . . f 6.—

Saint Vincent de Paul, sa vie, son temps, ses oeuvres, son influence, par M. l'Abbé Maynard, Chanoine honoraire de Poitiers. 4 forts volumes 8° f 14.—

l'Expédition de Rome en 1849, avec pièces justificatives et documents inédits par Léopold de Gaillard . . . f 3.00

La Paix Méditations Historiques et Religieuses, par A. Gratry, prêtre de l'oratoire de l'Immaculée conception . . . f 1.90

Les Principes de 89 et la doctrine catholique, par un Professeur de grand Séminaire f 1.15

Lettres Théologiques sur la démonstration de la foi, par V. Dechamps, de la Congrégation du très saint Rédempteur . . . f 1.25

Eglise (l') ***Romaine*** en face de la Révolution par J. Crétineau Joly; ouvrage composé sur des Documents inédits et orné de Portraits dessinés par Staal 2 vol. grand in 8°. . . . f 7 50

Episodes littéraires en Orient, par M. de Marcellus. 2 in vol. 8° . . . f 6.00

Essai sur l'éloquence de la chaire, par Maury. Jolie édition, 1 vol. petit in 12°. de près de 500 pages f 0.37½

Essais de Montaigne, édition épurée, imprimée en orthographe régulière, avec une notice, par M. l'abbé Musard; 1 vol. de 530 pag. . . . f 1.50

Etudes (des) ***Classiques*** dans la Société chrétienne par le R. P. Ch. Daniel de la Compagnie de Jésus. 1 vol. in 8° de 440 pag. . . f 2.50

Etude de la doctrine Catholique dans le concile de Trente, proposée comme moyen de réunion de toutes les communions chrétiennes. Conférences prêchées à Genève pendant le jubilé de 1851 sur le texte nouvellement traduit du concile de Trente, par le R. P. Nampon de la compagnie de Jésus. 2 vol. in 8° . . . f 2.00

Fiancée (la) ***de Besançon,*** par A. Devoille. 2 vol. in 8° . . . f 2.00

Fin de la république par M. Marchal. 1 vol. in 12° . . . f 0.50

Fleur Angélique ou un Mois d'entretiens intimes d'une maîtresse avec son élève, par l'abbé Paul Jouhanneaud. 1 vol. in 24° . . . f 1.10

Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever